

Mariakyrkan

Mariakyrkan vid Lilla Stampgatan kallades förr Fattighuskyrkan. Under drygt 100 år, mellan 1726 och 1836 hade församlingen namnet "Stadens fattighus samt Göteborgs allmänna Arbets- och Correctionsinrättning", och fram till mitten av 1880-talet var namnet Göteborgs fattighusförsamling.

Ursprungligen brukade man ett torkhus på gården som gudstjänstlokal, och det var här som väckelsepredikanten Henric Schartau gjorde sina enda framträdanden som predikant i Göteborg.

Den nuvarande kyrkan ritades av arkitekt Carl Wilhelm Carlberg, som också bland annat ritade Domkyrkan i Göteborg.

Invånarna i Göteborg samlade ihop 13 333 riksdaler banco och från Fattighusfonden anslogs ytterligare 2 000 riksdaler för byggandet av kyrkan, vars grund lades hösten 1812.

Men arbetet drog ut på tiden. Bland annat eftersom de insamlade medlen till kyrkobygget inte räckte långt då kostnaderna hela tiden ökade. Dessutom lär den långsamma arbetstakten ha berott på "sämsta tänkbara väder", samt att arkitekten Carlbergs var något sävlig med att få fram specialritningar, modeller m m, som kritiserades från vissa håll. På grund av arkitektens begynnande sjukdom, fullbordades kyrkan

under annan ledning. Dock satte stadsarkitekten sin prägel på kyrkan, och flera drag känner man igen från Domkyrkan, som samtidigt återuppbyggdes efter ritningar av Carlberg.

Kyrkan kunde invigas den andra söndagen i advent, den 10 december 1815 av kontraktsprosten, magister Johan Ulrik Blomdahl.

En grundlig ombyggnad av kyrkan inre skedde 1908, och 1948 genomfördes en omfattande renovering.

Inredningen är ändå i stort bevarad sedan byggnadstiden. De två glasförsedda båsen som flankerar korpartiet kallas "spårvagnarna".

Den nuvarande predikstolen blev färdig 1821 och utfördes efter ritningar av Justus Friedrich Weinberg.

Den tredelade Mariaikonen på altaret är ett verk av ikonmålaren Erland Forsberg i Mölnlycke. Huvudmotivet kallas "Barmhärtighetens Moder", och småbilderna visar händelser ur Marias liv.

Läktarorgeln byggdes 1824 av den framstående orgelbyggaren Peter Zakarias Strand i Stockholm, och är bland de äldsta orglarna i Göteborg, även om den byggts om vid flera tillfällen, senast 1951.

De båda klockorna, storklockan från 1771 och

lillklockan från 1747 fanns tidigare i den gamla kyrkan. På storklockan finns versen: "När jag ljuder sägen då: Låtom oss samhället gå Till Guds hus och kyrka. Hören aktsamt Herrans ord. Gån med vörtnad till hans bord Eder själ till styrka. Soli Deo Gloria In Excelsis. Anno 1771."

Fattighuskyrkan bytte namn till Mariakyrkan i början av 1930-talet.

Stadsarkitekten Carlberg ritade även Mariagården, tidigare Göteborgs Fattighus, som ligger invid Mariakyrkan. Mariagården räknas som Göteborgs äldsta bevarade trähus, och är en typ av hus som var vanliga innanför vallgraven på 1700-talet, men som försvann i de bränder som ödelade stora delar av staden, och som istället kom att ersättas av stenhus.

Källa:

Pdf: "Mariakyrkan - Inventering av Göteborgs kyrkobyggnader rapport XV", Matilda Dahlquist.

ISSN: 1403-8153